

2024/1260

2.5.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/1260

av den 24 april 2024

om återvinning av tillgångar och förverkande

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 82.2, 83.1, 83.2 och 87.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) I Europols hotbilda-bedomning avseende den grova organiserade brottsligheten (Socta) för 2021 belystes det växande hotet från organiserad brottslighet och kriminell infiltration. Till följd av de stora intäkterna från den organiserade brottsligheten, som uppgår till minst 139 miljarder EUR per år och i allt högre grad tvättas genom ett parallellt underjordiskt finansiellt system, utgör tillgången på vinning från brottslig verksamhet ett betydande hot mot ekonomins och samhällets integritet, vilket urholkar rättsstatens principer och de grundläggande rättigheterna. Enligt kommissionens meddelande av den 14 april 2021 om EU:s strategi för att bekämpa organiserad brottslighet 2021–2025 syftar den strategin till att komma till rätta med de utmaningar som den organiserade brottsligheten medför genom att främja gränsöverskridande samarbete och informationsutbyte, ge stöd till effektiva utredningar avseende kriminella nätverk, undanröja vinning från brottslig verksamhet och anpassa brottsbekämpningen och rättsväsendet till den digitala eran.
- (2) Den viktigaste drivkraften för kriminella nätverk med gränsöverskridande verksamhet inklusive kriminella högrisknätverk, är ekonomisk vinning. För att hantera det allvarliga hot som den organiserade brottsligheten utgör är det därför viktigt att behöriga myndigheter ges mer operativ kapacitet och de verktyg som krävs för att effektivt spåra och identifiera, frysa, förverka och förvalta hjälpmedel vid och vinning av brott eller egendom som härrör från brottslig verksamhet.
- (3) Kriminella organisationer återinvesterar vanligtvis en del av sina vinster från brottslig verksamhet i syfte att skapa en finansiell bas som gör det möjligt för dem att fortsätta sådan verksamhet. Dessutom tillgriper kriminella organisationer ofta våld, hot, skrämseltaktik eller korruption för att förvärva kontroll över företag, erhålla koncessioner, tillstånd, anbuds-förfaranden eller bidrag, för att få olagliga vinster eller fördelar eller för att infiltrera central infrastruktur såsom logistiknav. På så sätt inverkar sådana organisationer negativt på konkurrensfriheten eller påverkar offentliga myndigheters beslut, vilket hotar rättsstatens principer och demokratin. Kriminella organisationer har utvecklats till globala ekonomiska aktörer med entreprenöriella målsättningar. Att beröva brottslingar olagliga vinster är avgörande för att störa deras verksamhet och förhindra att de infiltrerar lagliga ekonomier.
- (4) Ekonomisk och finansiell brottslighet, särskilt organiserad brottslighet, begås ofta genom juridiska personer, och de brott som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde kan begås i sådana juridiska personers intresse eller till gagn för dem. Därför kan beslut om frysning och förverkande även utfärdas mot juridiska personer i enlighet med nationell rätt.

⁽¹⁾ EUT C 100, 16.3.2023, s. 105.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 mars 2024 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 12 april 2024.

- (5) För att systemet för återvinning av tillgångar ska bli effektivt fordras att man snabbt spårar och identifierar hjälpmedel vid och vinning av brott och egendom som misstänks vara av brottsligt ursprung. Hjälpmedlen, vinningen eller egendomen bör sedan frysas för att förhindra att de försvinner, varefter de bör förverkas när ett beslut om förverkande har utfärdats inom ramen för straffrättsliga förfaranden. För att systemet för återvinning av tillgångar ska bli effektivt krävs dessutom en effektiv förvaltning av den frysta och förverkade egendomen för att bevara egendomens värde för staten eller för brottsoffren vid ett återlämnande.
- (6) Unionens nuvarande rättsliga ram för spårande och identifiering, frysning, förverkande och förvaltning av hjälpmedel, vinning eller egendom och för kontor för återvinning av tillgångar består av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU ⁽³⁾, rådets beslut 2007/845/RIF ⁽⁴⁾ och rådets rambeslut 2005/212/RIF ⁽⁵⁾. Kommissionen har utvärderat direktiv 2014/42/EU och beslut 2007/845/RIF och kommit fram till att den nuvarande ramen inte fullt ut har uppnått det politiska målet att bekämpa organiserad brottslighet genom att frånta brottslingarna deras vinster.
- (7) Den befintliga rättsliga ramen bör därför uppdateras för att underlätta och säkerställa effektiva insatser för återvinning av tillgångar och förverkande i hela unionen. Genom detta direktiv bör det därför fastställas minimiregler för spårande och identifiering, frysning, förverkande och förvaltning av egendom inom straffrättsliga förfaranden. Straffrättsliga förfaranden är i detta sammanhang ett självständigt begrepp i unionsrätten i enlighet med Europeiska unionens domstols tolkning och utan hinder av rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Detta direktiv påverkar inte de förfaranden som medlemsstaterna kan använda sig av för att frysa eller förverka egendom. Det är nödvändigt att stärka de behöriga myndigheternas kapacitet att beröva brottslingar vinningen av deras brottsliga verksamhet. För detta ändamål bör det fastställas regler som stärker kapaciteten för spårande och identifiering av tillgångar samt frysning, förbättrar förvaltningen av fryst och förverkad egendom fram till dess att den avyttras till följd av ett slutligt beslut om förverkande, stärker instrumenten för förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott och av egendom som härrör från brottslig verksamhet som bedrivs av kriminella organisationer samt ökar den övergripande effektiviteten i systemet för återvinning av tillgångar.
- (8) Detta direktiv bör underlätta det gränsöverskridande samarbetet genom att de behöriga myndigheterna ges de befogenheter och resurser som krävs för att snabbt och effektivt besvara förfrågningar från myndigheter i andra medlemsstater. Bestämmelser om tidigt spårande och tidig identifiering, brådskande åtgärder för frysning eller effektiv förvaltning förbättrar möjligheterna att återvinna tillgångar över gränserna. Med tanke på den organiserade brottslighetens globala karaktär och dess förmåga att snabbt överföra kriminella tillgångar över gränserna bör även samarbetet med tredjeländer stärkas inom den internationella rättsliga ramen.
- (9) Eftersom de kriminella organisationerna ägnar sig åt olika typer av brottslighet, bedriver en systematisk och vinstinriktad samverkan och är involverade i en rad olika illegala verksamheter på olika marknader, krävs det att åtgärderna för frysning och förverkande täcker vinsterna av brott från alla områden av brottslighet där de organiserade kriminella grupperna är verksamma för att en effektiv kamp ska kunna föras mot den organiserade brottsligheten. Dessa brott omfattas av de områden av brottslighet som förtecknas i artikel 83.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Utöver de brott som förtecknas i artikel 83.1 i EUF-fördraget bör detta direktivs tillämpningsområde också omfatta de brott som är harmoniserade på unionsnivå, inbegripet bedrägerier som riktar sig mot unionens finansiella intressen mot bakgrund av de organiserade kriminella gruppernas allt högre grad av involvering i sådana brott. Detta direktivs tillämpningsområde bör dessutom omfatta miljöbrott, som är en kärnverksamhet för organiserade kriminella grupper och ofta är kopplade till penningtvätt eller avser avfall och restprodukter som uppkommer i samband med framställning av och handel med narkotika. Hjälp till olaglig inresa och vistelse utgör en kärnverksamhet för organiserade kriminella grupper och är typiskt sett kopplad till människohandel. Brottet hjälp till olaglig inresa och vistelse bör förstås i den mening som avses i rådets

(3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU av den 3 april 2014 om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen (EUT L 127, 29.4.2014, s. 39).

(4) Rådets beslut 2007/845/RIF av den 6 december 2007 om samarbete mellan medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar när det gäller att spåra och identifiera vinning eller annan egendom som härrör från brott (EUT L 332, 18.12.2007, s. 103).

(5) Rådets rambeslut 2005/212/RIF av den 24 februari 2005 om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott (EUT L 68, 15.3.2005, s. 49).

direktiv 2002/90/EG ⁽⁶⁾ och rådets rambeslut 2002/946/RIF ⁽⁷⁾. Rambeslut 2002/946/RIF föreskriver möjligheten att låta straffrättsliga påföljder åtföljas av förverkande av de transportmedel som använts för att begå brottet, samtidigt som det tydligt anges att bestämmelserna i det rambeslutet ska vara tillämpliga utan åsidosättande av det skydd som ges flyktingar och asylsökande i syfte att tillhandahålla humanitärt bistånd i enlighet med internationell rätt.

- (10) Utöver brottet att ha deltagit i en kriminell organisation enligt artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF ⁽⁸⁾ bör andra brott som avses i artikel 1.1 i rambeslut 2008/841/RIF och som de är definierade i nationell rätt omfattas av detta direktivs tillämpningsområde i den utsträckning de begås inom ramen för en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 1.1 i rambeslut 2008/841/RIF och enligt definitionen i nationell rätt, i syfte att fånga upp olaglig vinning som härrör från brottslig verksamhet som typiskt sett utförs av kriminella organisationer. Medlemsstaterna uppmanas särskilt att säkerställa att brotten förfälskning och piratkopiering, olaglig handel med kulturföremål, förfälskning av och handel med administrativa dokument, mord eller grov misshandel, olaglig handel med mänskliga organ och vävnader, kidnappning, olaga frihetsberövande eller tagande av gisslan, organiserat eller väpnat rån, beskyddarverksamhet och utpressning, handel med stulna fordon, skattebrott som rör direkta och indirekta skatter, mordbrand, bedrägeri och svindleri, olaglig handel med radioaktivt och nukleärt material samt brott som omfattas av Internationella brottmålsdomstolens jurisdiktion, omfattas av detta direktivs tillämpningsområde. Detta direktiv medför dock inte någon skyldighet för medlemsstaterna att införa eller vidmakthålla något brott.
- (11) För att säkerställa ett effektivt genomförande av unionens restriktiva åtgärder är det nödvändigt att utvidga detta direktivs tillämpningsområde till att omfatta brott som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1226 ⁽⁹⁾.
- (12) För att fånga upp egendom som kan omvandlas och överföras för att dölja dess ursprung, och för att säkerställa harmoniserade och tydliga definitioner i hela unionen, bör egendom som kan bli föremål för frysning och förverkande definieras brett. Den bör omfatta, juridiska dokument eller instrument, även i elektronisk eller digital form, som styrker äganderätt eller intresse i den egendom som är föremål för frysning och förverkande, till exempel finansiella instrument, trustar eller dokument som kan ge upphov till borgenärsfordringar och som normalt innehas av den person som berörs av de relevanta förfarandena. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av de befintliga nationella förfarandena för bevarande av juridiska dokument eller instrument som styrker äganderätt eller intresse i egendom, så som de tillämpas av de nationella behöriga myndigheterna eller offentliga organen i enlighet med nationell rätt. Definitionen av egendom bör omfatta alla former av egendom, inklusive kryptotillgångar.
- (13) För att fånga upp egendom som kan omvandlas och överföras för att dölja dess ursprung, och för att säkerställa harmonisering och tydliga definitioner i hela unionen, bör vinning av brott ges en bred definition som inbegriper direkt vinning av brottslig verksamhet och alla indirekta fördelar, innefattande all efterföljande återinvestering eller omvandling av direkt vinning, i enlighet med definitionerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 ⁽¹⁰⁾. Vinning bör därför inkludera vilken egendom som helst, inbegripet egendom som helt eller delvis har omvandlats eller konverterats till annan egendom, och egendom som har uppblandats med egendom som förvärvats från lagliga källor, upp till det beräknade värdet på den uppblandade vinningen. Den bör också inkludera den inkomst eller de andra fördelar som härrör från vinning av brott eller från egendom som sådan vinning har omvandlats eller konverterats till eller uppblandats med.

⁽⁶⁾ Rådets direktiv 2002/90/EG av den 28 november 2002 om definition av hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse (EGT L 328, 5.12.2002, s. 17).

⁽⁷⁾ Rådets rambeslut 2002/946/RIF av den 28 november 2002 om förstärkning av den straffrättsliga ramen för att förhindra hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse (EGT L 328, 5.12.2002, s. 1).

⁽⁸⁾ Rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet (EUT L 300, 11.11.2008, s. 42).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1226 av den 24 april 2024 om fastställande av brottsrekvisit och påföljder för överträdelse av unionens restriktiva åtgärder och om ändring av direktiv (EU) 2018/1673 (EUT L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande (EUT L 303, 28.11.2018, s. 1).

- (14) Spårande och identifiering av egendom i ett tidigt skede av en brottsutredning är av avgörande betydelse för att säkerställa en snabb identifiering av hjälpmedel, vinning eller egendom som senare kan komma att förverkas, inbegripet egendom som härrör från brottslig verksamhet i andra jurisdiktioner, varvid gränsöverskridande samarbete underlättas. För att säkerställa att finansiella utredningar prioriteras i tillräckligt hög grad i alla medlemsstater, så att brott av gränsöverskridande karaktär kan hanteras, är det nödvändigt att kräva att de behöriga myndigheterna inleder spårande av tillgångar så snart det föreligger misstanke om brottslig verksamhet som sannolikt kan ge upphov till betydande ekonomiska fördelar. Vid fastställandet av huruvida de ekonomiska fördelarna sannolikt kommer att vara betydande bör medlemsstaterna kunna fastställa minimitrösklar för värdet på de förväntade intäkterna eller låta de behöriga myndigheterna göra en bedömning från fall till fall. För att medge tillräcklig flexibilitet vid inledandet av finansiella utredningar bör medlemsstaterna kunna begränsa räckvidden till utredningar av brott som sannolikt har begåtts inom ramen för en kriminell organisation. För att säkerställa att finansiella utredningar sker effektivt bör medlemsstaterna tillhandahålla nödvändiga ekonomiska, tekniska och mänskliga resurser.
- (15) För att säkerställa att unionens restriktiva åtgärder tillämpas effektivt har unionen fastställt gemensamma minimiregler för definitioner av brottsliga gärningar som strider mot unionens restriktiva åtgärder. För att underlätta upptäckt av brott med anknytning till överträdelse av unionens restriktiva åtgärder är det viktigt att ge kontor för återvinning av tillgångar befogenhet att spåra och identifiera egendom tillhörande personer och enheter som är föremål för sådana åtgärder, på begäran av nationella behöriga myndigheter på grundval av indikationer på och rimliga skäl att anta att sådana brott har begåtts. Dessa befogenheter bör inte påverka de processuella krav och rättssäkerhetsgarantier som fastställs i nationell rätt, inbegripet reglerna om inledande av straffrättsliga förfaranden eller, vid behov, kravet på att erhålla ett rättsligt tillstånd.
- (16) Med tanke på att effektivt spårande och effektiv identifiering av egendom kan kräva spårnings- och identifieringsåtgärder som kräver ingripande av andra myndigheter är det viktigt att kontor för återvinning av tillgångar har möjlighet att begära att de berörda myndigheterna samarbetar. Villkoren för sådana begäranden omfattas av nationell rätt. Medlemsstaterna kan inkludera företrädare för både brottsbekämpande och rättsliga myndigheter i personalen vid sina kontor för återvinning av tillgångar eller inrätta kontor för återvinning av tillgångar både inom brottsbekämpande myndigheter och rättsväsendet.
- (17) På grund av den gränsöverskridande karaktären hos de finansiella medel som används av de organiserade kriminella grupperna bör medlemsstaterna snabbt utbyta information som kan leda till identifiering av hjälpmedel vid och vinning av brott och annan egendom som ägs eller kontrolleras av brottslingar. För det ändamålet är det nödvändigt att ge kontor för återvinning av tillgångar befogenhet att spåra och identifiera egendom som senare kan komma att förverkas, säkerställa att de har åtkomst till nödvändig information på tydliga villkor och fastställa regler för snabbt informationsutbyte mellan kontoren, på eget initiativ eller på begäran. I brådskande fall där det finns risk för att egendomen försvinner bör svar på begäranden om information lämnas så snart som möjligt och inom åtta timmar. Kravet på att kontor för återvinning av tillgångar ska spåra och identifiera hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för beslut om frysning eller förverkande som utfärdas av en annan medlemsstat syftar till att underlätta utarbetandet eller verkställandet av beslut om frysning från andra medlemsstater, men medför inte någon skyldighet att erkänna sådana beslut enligt förordning (EU) 2018/1805.
- (18) För att kunna genomföra effektiva utredningar för spårande av tillgångar och snabbt besvara gränsöverskridande begäranden bör kontor för återvinning av tillgångar ha åtkomst till den information som krävs för att fastställa förekomsten av, äganderätten till eller kontrollen över egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande. Därför bör kontor för återvinning av tillgångar ha omedelbar och direkt åtkomst till relevanta data såsom fastighetsinformation, nationella medborgarskaps- och befolkningsregister, kommersiella databaser och fordonsdatabaser utöver åtkomst till uppgifter om bankkonton enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1153⁽¹⁾ och till uppgifter om verkligt huvudmannaskap enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849⁽²⁾. Åtkomst och sökningar bör anses vara omedelbara och direkta bland annat i fall där de

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1153 av den 20 juni 2019 om fastställande av bestämmelser för att underlätta användning av finansiell information och andra uppgifter för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra vissa brott och om upphävande av rådets beslut 2000/642/RIF (EUT L 186, 11.7.2019, s. 122).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73).

nationella myndigheter som förvaltar ett register skyndsamt överför uppgifter till de behöriga myndigheterna genom en automatiserad mekanism, förutsatt att ingen mellanliggande institution kan påverka de begärda uppgifterna eller den information som ska tillhandahållas. Medlemsstaterna bör dessutom säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar har snabb åtkomst, antingen omedelbart och direkt eller på begäran, till annan information som kan vara av värde för att identifiera relevant egendom, såsom information om hypotekslån och andra lån, tulluppgifter eller information om elektroniska överföringar och kontosalder, samt skatteuppgifter, socialförsäkringsuppgifter och brottsbekämpningsrelaterad information. När det gäller skatteuppgifter, nationella socialförsäkringsuppgifter och brottsbekämpningsrelaterad information bör det vara möjligt för medlemsstaterna att besluta att ge kontor för återvinning av tillgångar åtkomst till sådan information på grundval av motiverade begäranden, och göra det möjligt för de myndigheter som innehar sådan information att på vissa villkor neka åtkomst till sådan information, i syfte att säkerställa utredningsintegriteten, sekretessen för uppgifter som tillhandahålls av en annan medlemsstat eller ett tredjeländ samt proportionaliteten i begäranden om information i förhållande till en fysisk eller juridisk persons legitima intressen. Åtkomst till information bör omfattas av särskilda skyddsåtgärder som förhindrar missbruk av åtkomsträttigheterna. Sådana skyddsåtgärder kompletterar kraven på att föra loggar över åtkomst och sökningar enligt artikel 25 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680⁽¹³⁾. Beviljandet av åtkomst till den informationen hindrar inte medlemsstaterna från att låta åtkomsten omfattas av rättssäkerhetsgarantier som fastställs i nationell rätt, samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till behovet av att kontor för återvinning av tillgångar snabbt kan besvara gränsöverskridande begäranden. Tillämpning av rättssäkerhetsgarantier bör inte påverka möjligheterna för kontor för återvinning av tillgångar att besvara förfrågningar från andra medlemsstater, särskilt vid brådskande begäranden.

- (19) För att trygga säkerheten för den information som utbyts mellan kontor för återvinning av tillgångar bör alla kontor för återvinning av tillgångar ha direkt åtkomst till nätapplikationen för säkert informationsutbyte (Siena), som förvaltas av Europol i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794⁽¹⁴⁾. Siena eller, när så krävs i undantagsfall, andra säkra kanaler bör användas för all kommunikation mellan kontor för återvinning av tillgångar enligt detta direktiv. Det kan vara nödvändigt att använda en annan säker kanal i undantagsfall, till exempel om begäran om information är så brådskande att en annan kommunikationskanal tillfälligt måste användas eller om informationsutbytet kräver att tredjeländer eller internationella organisationer deltar eller om det föreligger objektiva skäl att anta att ett sådant deltagande kommer att krävas i ett senare skede. Hänvisningen till Siena bör tolkas som att den även gäller dess efterträdare om Siena ersätts.
- (20) Med tanke på hur snabbt brottslingar överför kriminella tillgångar mellan jurisdiktioner bör medlemsstaterna säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar snabbt utbyter den information som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter. I undantagsfall kan det vara objektivt motiverat att kontor för återvinning av tillgångar vägrar att lämna information till ett annat begärande kontor för återvinning av tillgångar om det skulle skada de nationella säkerhetsintressena i den medlemsstat där det kontor för återvinning av tillgångar som mottar begäran är beläget, äventyra pågående utredningar eller kriminalunderrättelseverksamhet, utgöra ett överhängande hot mot en persons liv eller fysiska integritet eller vara uppenbart oproportionellt eller irrelevant för de ändamål för vilka informationen har begärts. Vid bedömningen av efterlevnaden av principerna om nödvändighet och proportionalitet bör kontor för återvinning av tillgångar visa tillbörlig aktsamhet, bland annat när det gäller respekten för de grundläggande rättigheterna.
- (21) Frysning och förverkande inom ramen för detta direktiv är autonoma koncept som inte bör hindra medlemsstater från att genomföra bestämmelserna i detta direktiv genom instrument som i enlighet med nationell rätt skulle anses vara sanktioner eller andra typer av åtgärder.

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana data och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF (EUT L 135, 24.5.2016, s. 53).

- (22) Förverkande leder till slutgiltigt berövande av egendom. Att egendom bevaras kan dock vara en förutsättning för förverkande och är ofta avgörande för effektiv verkställighet av ett beslut om förverkande. Egendom bevaras genom frysning. För att förhindra att egendom försvinner bör medlemsstaternas behöriga myndigheter, vilka kan inbegripa kontor för återvinning av tillgångar, ha befogenhet att omedelbart vidta åtgärder, vilka kan ta formen av ett beslut, för att säkra egendom fram till dess att ett frysningsbeslut har utfärdats. Med tanke på att sådana åtgärder är av undantagskaraktär bör medlemsstaterna begränsa tidsramen för deras giltighet.
- (23) Om de behöriga myndigheterna inte kan vidta omedelbara åtgärder bör medlemsstaterna tillåta kontor för återvinning av tillgångar att vidta sådana åtgärder. Sådana åtgärder kan särskilt vara nödvändiga om ett kontor för återvinning av tillgångar, på begäran av ett kontor för återvinning av tillgångar i en annan medlemsstat, har spårat och identifierat tillgångar som kan försvinna mycket snabbt, såsom kryptotillgångar, och om de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där det kontor för återvinning av tillgångar som mottar begäran är beläget inte kan vidta omedelbara åtgärder i avsaknad av en brottsutredning i den medlemsstaten. Kontor för återvinning av tillgångar bör kunna säkra tillgångarna till dess att ett europeiskt beslut om frysning enligt förordning (EU) 2018/1805 kan utfärdas.
- (24) Med tanke på det ingrepp i rätten till egendom som beslutet om frysning utgör, bör sådana provisoriska åtgärder inte vidmakthållas längre än vad som är nödvändigt för att bevara egendomens tillgänglighet för ett eventuellt senare förverkande. Upprätthållandet av sådana provisoriska åtgärder kan kräva att den nationella domstolen omprövar beslutet för att kontrollera att det fortfarande finns skäl att förhindra att egendomen försvinner.
- (25) Frysningsåtgärder bör inte påverka möjligheten att betrakta specifik egendom som bevisning under hela förfarandet under förutsättning att egendomen i slutet av förfarandet görs tillgänglig för effektiv verkställighet av beslutet om förverkande. Inom ramen för straffrättsliga förfaranden kan egendom också frysas för dess eventuella senare återlämnande eller för att säkra ersättning för skador som orsakats av ett brott.
- (26) Utöver åtgärder för förverkande som gör det möjligt för myndigheter att frånta brottslingar hjälpmedel eller vinning som är föremål för en slutgiltig fällande dom, är det nödvändigt att göra det möjligt att förverka egendom till ett värde som motsvarar hjälpmedlen eller vinningen för att fånga upp egendom till ett värde som motsvarar hjälpmedlen vid och vinningen av ett brott, när det är omöjligt att förverka sådana hjälpmedel och sådan vinning. Det står medlemsstaterna fritt att definiera förverkande av egendom till motsvarande värde som en underordnad eller alternativ åtgärd till förverkande av hjälpmedel och vinning, beroende på vad som är lämpligt i enlighet med nationell rätt.
- (27) Vid genomförande av detta direktiv, när det gäller förverkande av egendom till ett värde som motsvarar hjälpmedel, bör relevanta bestämmelser vara tillämpliga om en sådan åtgärd, med hänsyn till de särskilda omständigheterna i fallet, är proportionell, särskilt med beaktande av värdet på de berörda hjälpmedlen. Medlemsstaterna kan också beakta om och i vilken omfattning den dömda personen är ansvarig för att förverkandet av hjälpmedlen har gjorts omöjligt.
- (28) Att misstänkta eller tilltalade personer överför egendom eller vinning till en införstådd tredje man för att undvika förverkande är vanligt och allmänt förekommande. Förvärv som görs av tredje man avser situationer där till exempel egendom direkt eller indirekt, exempelvis genom en mellanhand, har förvärvats av tredje man från en misstänkt eller tilltalad person, även situationer där brottet har begåtts på deras vägnar eller till gagn för dem, och där en tilltalad saknar egendom som kan förverkas. Ett sådant förverkande bör vara möjligt åtminstone i de fall där det har fastställts att de berörda tredje männen hade kännedom om eller borde ha haft kännedom om att överföringens eller förvärvets syfte var att undvika förverkande. En bedömning av huruvida tredje man hade eller borde ha haft sådan kännedom bör göras på grundval av konkreta fakta och omständigheter, inbegripet att överföringen genomfördes utan ersättning eller i utbyte mot ett belopp som var väsentligt oproportionellt jämfört med marknadsvärdet, att egendomen överfördes till närstående parter eller att den misstänkta eller tilltalade personen behållit den faktiska kontrollen över den. Överföringar till närstående parter till den misstänkta eller tilltalade personen kan omfatta överföringar till familjemedlemmar eller fysiska personer som har rättsliga arrangemang eller andra nära affärsförbindelser med den misstänkta eller tilltalade personen, eller överföringar till juridiska personer i vilka den misstänkta eller tilltalade personen eller en familjemedlem ingår i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganen.

Reglerna om förverkande hos tredje man bör utvidgas till att omfatta både fysiska och juridiska personer, utan att det påverkar tredje mans rätt att bli hörd, inbegripet rätten att hävda äganderätt till den berörda egendomen. Under alla omständigheter bör rättigheterna för tredje man som handlar i god tro skyddas i enlighet med nationell rätt.

- (29) Kriminella organisationer ägnar sig åt en lång rad olika typer av brottslig verksamhet. För att effektivt bekämpa organiserad brottslig verksamhet kan det finnas situationer där det är lämpligt att efter en brottmålsdom för ett brott som sannolikt kan ge upphov till ekonomiska fördelar inte endast förverka egendom knuten till ett specifikt brott, inbegripet vinning av eller hjälpmedel vid brottet, utan även ytterligare egendom som enligt domstolens bedömning härrör från brottsliga gärningar. Sådant utvidgat förverkande bör vara möjligt om domstolen är förvissad om att egendomen i fråga härrör från brottsliga gärningar, även om det inte krävs en fällande dom för sådana brottsliga gärningar. Den brottsliga gärningen i fråga kan avse alla typer av brott. Enskilda brott behöver inte bevisas men domstolen måste vara förvissad om att egendomen i fråga härrör från en sådan brottslig gärning. Domstolen måste i detta sammanhang beakta de specifika omständigheterna i målet, däribland fakta och tillgängligt bevismaterial på grund av vilket ett beslut om utvidgat förverkande kan utfärdas. Det faktum att personens egendom inte står i proportion till personens lagligen förvärvade inkomst skulle kunna vara en av de omständigheter som leder till att domstolen drar slutsatsen att egendomen härrör från brottsliga gärningar. Medlemsstaterna skulle också kunna fastställa ett krav på en viss tidsperiod under vilken egendomen kan anses ha haft sitt ursprung i brottsliga gärningar.
- (30) Förverkande bör vara möjligt om en slutlig fällande dom inte är möjlig på grund av att den misstänkta eller tilltalade personen är sjuk, har avvikit eller avlidit. Förverkande bör också vara möjligt om de preskriptionstider som föreskrivs i nationell rätt för brotten i fråga underskrider 15 år och har löpt ut efter det att det straffrättsliga förfarandet har inletts. Förverkande i sådana fall bör endast tillåtas om det straffrättsliga förfarandet kunde ha lett till en slutlig fällande dom i avsaknad av sådana omständigheter, åtminstone för brott som sannolikt, direkt eller indirekt, kan ge upphov till betydande ekonomiska fördelar, och om domstolen är förvissad om att hjälpmedlen, vinningen eller egendomen som ska förverkas härrör från eller är direkt eller indirekt kopplade till brottet. I fall av sjukdom och avvikelse bör förfaranden i den tilltalades utövande i en medlemsstat kunna vara tillräckliga för att uppfylla skyldigheten att möjliggöra sådant förverkande. Det är viktigt att ha i åtanke att internationella organ har pekat på potentialen i förverkande i avsaknad av en fällande dom för att hantera hindren för förverkande av olaglig vinning på grund av immunitet och amnesti.
- (31) Vid tillämpningen av detta direktiv bör med sjukdom förstås oförmågan hos den misstänkta eller tilltalade personen att närvara vid det straffrättsliga förfarandet under en längre period, vilket innebär att det finns en risk att tidsfristerna enligt nationell rätt för straffrättsligt ansvar löper ut och förfarandet inte kan fortsätta.
- (32) I situationer där förverkandeåtgärderna i artiklarna 12–15 inte tillämpas av rättsliga eller sakliga skäl som fastställs i nationell rätt bör det fortfarande vara möjligt att förverka egendom som har identifierats eller, om det nationella rättssystemet kräver frysning, fryses i samband med en utredning av ett brott på grundval av indikationer på att egendomen kan härröra från en brottslig gärning. Sådant utvidgat förverkande bör tillämpas om domstolen är förvissad om att egendomen härrör från en brottslig gärning som begåtts inom ramen för en kriminell organisation och om denna gärning sannolikt, direkt eller indirekt, kan ge upphov till en betydande ekonomisk fördel. När medlemsstaterna fastställer huruvida en brottslig gärning sannolikt kan ge upphov till en betydande ekonomisk fördel kan de beakta alla relevanta omständigheter, inbegripet tillvägagångssättet, till exempel om ett av rekvisiten är att brottet begåtts inom ramen för organiserad brottslighet eller i avsikt att generera regelbundna vinster från brott. Medlemsstaterna bör möjliggöra förverkande av sådan oförklarad förmögenhet när den utredning där egendomen identifierades avser ett brott som omfattas av detta direktiv och som är belagt med ett maximistraff på minst fyra års frihetsberövande. Det villkoret säkerställer att möjligheten till förverkande av oförklarad förmögenhet uppstår vid brottsutredningar av brott som uppfyller en viss svårhetsgrad.

- (33) Vid tillämpning av de nationella regler som genomför detta direktiv kan de nationella behöriga myndigheterna välja att inte besluta om eller inte verkställa förverkandet av oförklarad förmögenhet om tillämpningen av reglerna i detta direktiv i det aktuella fallet skulle vara uppenbart orimlig eller oproportionell. Medlemsstaterna kan också fastställa ett krav på en viss tidsperiod under vilken egendomen skulle kunna anses ha haft sitt ursprung i sådana brottsliga gärningar. Medlemsstaterna bör säkerställa att lämpliga processuella rättigheter för den berörda personen respekteras. Rättigheterna för tredje man som handlar i god tro bör skyddas i enlighet med nationell rätt.
- (34) Även om det inte får vara en förutsättning för förverkande av oförklarad förmögenhet att enskilda brott styrks, måste det finnas tillräckliga fakta och omständigheter för att domstolen ska vara förvissad om att egendomen i fråga härrör från brott. Den brottsliga gärningen i fråga kan avse alla typer av brott som begåtts inom ramen för en kriminell organisation och som sannolikt kan ge upphov till betydande ekonomiska fördelar och därmed är allvarliga. Vid bedömningen av om egendomen bör förverkas bör nationella domstolar beakta alla relevanta omständigheter i ärendet, inbegripet den tillgängliga bevisningen och konkreta uppgifter, såsom att värdet på egendomen är väsentligt oproportionellt i förhållande till personens lagligt förvärvade inkomst. En annan relevant faktor som skulle kunna beaktas är avsaknaden av en sannolik laglig källa till egendomen, eftersom ursprunget för lagligen förvärvad egendom normalt kan redovisas. Personens anknytning till en kriminell organisations verksamhet kan också vara relevant, liksom sådana omständigheter som den situation i vilken egendomen påträffades eller tecken på deltagande i brottslig verksamhet. Bedömningen bör göras från fall till fall beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Medlemsstaterna bör kunna besluta att tillåta förverkande av oförklarad förmögenhet om straffrättsliga förfaranden avbryts eller besluta om sådant förverkande separat från straffrättsliga förfaranden rörande brottet.
- (35) Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att anta åtgärder som gör det möjligt att förverka oförklarad förmögenhet för andra brott eller omständigheter. Detta direktivs innehåll är begränsat till straffrättsliga förfaranden och detta direktiv är därför inte tillämpligt på förverkandeåtgärder i civilrättsliga förfaranden som medlemsstaterna kan ha genomfört.
- (36) Det bör vara möjligt att spåra och identifiera egendom som ska frysas och förverkas även efter en slutlig fällande dom för ett brott, eller efter förfaranden som involverar förverkande utan fällande dom. Detta hindrar inte medlemsstaterna från att fastställa rimliga tidsfrister efter en slutlig fällande dom eller ett slutligt beslut i förfaranden som rör förverkande utan fällande dom, varefter spårande och identifiering inte längre skulle vara möjligt.
- (37) Med tanke på att brottslig verksamhet kan orsaka stor skada för offren är det avgörande att skydda deras rättigheter, inbegripet rätten till ersättning och återlämnande. Medlemsstaterna bör därför vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att brottsoffers anspråk på återlämnande och ersättning mot den person som är föremål för en förverkandeåtgärd till följd av ett brott beaktas vid förfaranden för spårande av tillgångar, frysning och förverkande, även i gränsöverskridande fall. För att underlätta ersättning och återlämnande av egendom till brottsoffer är det dessutom nödvändigt att underlätta spårandet av egendom som kan bli föremål för sådana anspråk samt utbyte av information mellan myndigheter som är behöriga att spåra tillgångar och myndigheter som är behöriga att fatta beslut om brottsoffers anspråk eller verkställa sådana beslut.
- (38) En återanvändning för sociala ändamål av förverkad egendom sänder ett synligt budskap till samhället i stort om betydelsen av värden som rättvisa och laglighet, bekräftar rättsstatens existens i samhällen som är mer direkt drabbade av organiserad brottslighet och bygger upp dessa samhällens motståndskraft mot kriminell infiltration i deras sociala och ekonomiska struktur, vilket har konstaterats i de medlemsstater som redan har infört sådana åtgärder för återanvändning för sociala ändamål. Medlemsstaterna uppmanas därför att vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra att förverkad egendom används för allmännyttiga eller sociala ändamål, så att förverkad egendom kan behållas som statlig egendom för rättsliga, brottsbekämpande, offentliga, sociala eller ekonomiska ändamål eller att överföra sådan förverkad egendom till myndigheterna från det samhälle eller den region där den är belägen, så att dessa myndigheter kan använda den för sådana ändamål, inbegripet för tilldelning till organisationer som utför arbete av socialt intresse. Användningen av förverkad egendom för sådana ändamål påverkar inte medlemsstaternas budgetautonomi.

- (39) Medlemsstaterna bör också kunna använda den förverkade egendomen för att bidra till mekanismer för att stödja tredjeländer som påverkas av situationer med avseende på vilka unionen har antagit restriktiva åtgärder, i den mån det begångna brottet är direkt eller indirekt kopplat till den situationen. Kommissionen bör underlätta samarbetet mellan medlemsstaterna och med tredjeländer och skulle kunna ge vägledning om de effektivaste förfaranden och finansiella mekanismer som finns tillgängliga för att stödja sådana tredjeländer i syfte att främja användningen av förverkade hjälpmedel samt förverkad vinning eller egendom för detta ändamål.
- (40) Medlemsstaterna uppmanas att vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att egendomen under avyttringen efter ett beslut om förverkande, direkt eller indirekt, förvärvas av personer som dömts inom ramen för det straffrättsliga förfarande inom vilket egendomen har frysts. Sådana åtgärder kan begränsas till egendom över ett visst värde och kan utesluta vissa typer av enheter från att delta i försäljningen av egendomen, innefatta krav på dokumentation från köparen eller bedömning av köparens eventuella kopplingar till den dömda personen. Medlemsstaterna kan tillämpa sådana åtgärder även vid försäljning av fryst egendom.
- (41) För att säkerställa att egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande bibehåller sitt ekonomiska värde bör medlemsstaterna införa effektiva förvaltningsåtgärder. Dessa åtgärder inbegriper effektiv förvaltning av enheter, såsom företag, som bör bevaras för fortsatt drift, samtidigt som nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa att den misstänkta eller tilltalade personen inte direkt eller indirekt drar nytta av enhetens pågående verksamhet eller, när så är lämpligt, åtgärder för övervakning av kontrollen av en sådan enhet.
- (42) Om det är motiverat på grund av egendomens art, inbegripet dess värde eller behovet av särskilda förvaltningsvillkor, bör en bedömning göras av hur förvaltningskostnaderna kan minimeras och värdet på egendomen bevaras när beslutet om frysning förbereds eller senast utan oskäligt dröjsmål efter verkställandet av beslutet om frysning. Syftet med bedömningen är att förse de behöriga myndigheterna med information om relevanta hänsyn som ska tas före, under eller efter antagandet eller verkställandet av beslutet om frysning. Medlemsstaterna kan utfärda riktlinjer för hur en sådan bedömning bör göras med beaktande av omständigheterna kring den egendom som ska frysas och för att säkerställa att bedömningen inte äventyrar ett snabbt verkställande av beslutet om frysning.
- (43) I situationer där det skäligen kan antas att den frysta egendomen är lättfördärlig eller snabbt förlorar i värde, att dess underhållskostnader inte står i proportion till det förväntade värdet vid tidpunkten för förverkandet, att den är alltför svår att förvalta eller lätt kan ersättas, bör medlemsstaterna tillåta försäljning av sådan egendom före ett slutligt beslut om förverkande. I enlighet med nationell rätt kan beslut om försäljning av en egendom av en viss art vara föremål för förhandsgodkännande av en nationell behörig myndighet. Innan medlemsstaterna fattar ett sådant beslut bör de säkerställa att den berörda personen underrättas och, utom i brådskande fall, ges möjlighet att höras före försäljningen, med undantag för fall där den berörda personen har avvikit eller inte kan lokaliseras. Medlemsstaterna bör föreskriva en möjlighet att överklaga ett beslut om förtida försäljning. Medlemsstaterna bör föreskriva en möjlighet för en domstol att tillfälligt avbryta verkställandet av ett sådant beslut, till exempel om det är nödvändigt för att skydda den berörda personens legitima intressen, särskilt om det finns risk för irreparabel skada. Medlemsstaterna kan också föreskriva en möjlighet att ge överklagandet suspensiv verkan enligt lag. Medlemsstaterna bör kunna kräva att ägaren av eller den verkliga huvudmannen för egendomen debiteras kostnaderna för förvaltningen av den frysta egendomen, exempelvis som ett alternativ till att beordra förtida försäljning, samt vid en lagkraftvunnen fällande dom.
- (44) Medlemsstaterna bör inrätta eller utse en eller flera behöriga myndigheter som ska fungera som kontor för förvaltning av tillgångar, i syfte att inrätta specialiserade myndigheter med uppgift att förvalta fryst och förverkad egendom för att effektivt förvalta den egendom som frysts före förverkande och bevara dess värde i avvaktan på ett slutligt beslut om förverkande och avyttring av egendomen på grundval av ett sådant beslut. Utan att det påverkar medlemsstaternas interna administrativa strukturer bör kontor för förvaltning av tillgångar antingen vara enda myndighet som förvaltar fryst och förverkad egendom eller ge stöd till decentraliserade aktörer i enlighet med nationella förvaltningsstrukturer och stödja berörda myndigheter med planering. Detta direktiv reglerar inte den rättsliga eller institutionella karaktären hos kontoren för förvaltning av tillgångar och påverkar inte institutionella system i medlemsstaterna.

- (45) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (*Europakonventionen*), såsom dessa har tolkats i praxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Detta direktiv bör genomföras i enlighet med dessa rättigheter och principer.
- (46) Beslut om frysning och förverkande påverkar i hög grad misstänkta och tilltalade personers rättigheter, och i vissa fall även rättigheterna för tredje man och andra personer som inte åtalas. Detta direktiv bör föreskriva särskilda skyddsåtgärder och rättsmedel för att garantera skyddet av dessa personers grundläggande rättigheter vid genomförandet av detta direktiv i enlighet med rätten till en rättvis rättegång, rätten till ett effektivt rättsmedel och oskuldspresumtionen som fastslås i artiklarna 47 och 48 i stadgan.
- (47) Den berörda personen bör utan oskäligt dröjsmål underrättas om beslut om frysning, förverkande och förtida försäljning. Medlemsstaterna bör dock kunna föreskriva en rätt för behöriga myndigheter att senarelägga underrättandet av den berörda personen om beslut om frysning, på grund av utredningens behov. Syftet med att meddela dessa beslut är bland annat att göra det möjligt för den berörda personen att bestrida besluten. Därför bör sådana underrättelser som en allmän regel innehålla skälet eller skälen för beslutet i fråga. Om en berörd persons identitet eller vistelseort är okänd eller om underrättelsen till var och en av de berörda personerna skulle medföra en opropotionell börda för en behörig myndighet, bör underrättelse genom ett offentligt tillkännagivande vara möjlig.
- (48) Den berörda personen bör ha faktisk möjlighet att bestrida beslut om frysning, förverkande och förtida försäljning. När det gäller beslut om förverkande där alla delar av brottet föreligger men en fällande brottmålsdom är omöjlig bör den tilltalade när så är möjligt ha möjlighet att höras innan beslutet utfärdas. När det gäller beslut om förverkande enligt bestämmelser om utvidgat förverkande och förverkande av oförklarad förmögenhet bör omständigheter som kan bestridas av den berörda personen i samband med att beslutet om förverkande överklagas till domstol också omfatta de konkreta uppgifter och det tillgängliga bevismaterial som ligger till grund för att den berörda egendomen anses vara egendom som härrör från brottsliga gärningar.
- (49) När medlemsstaterna genomför detta direktiv kan de, undantagsvis, föreskriva att förverkande inte bör beslutas eller verkställas i den mån detta, i enlighet med nationell rätt, skulle innebära en oskälig börda för den berörda personen, på grundval av omständigheterna i respektive enskilt fall.
- (50) Medlemsstaterna är visserligen skyldiga att säkerställa att personer vars egendom påverkas av de åtgärder som föreskrivs i detta direktiv har rätt att få tillgång till en advokat under hela frysnings- och förverkandeförfarandet, men detta direktiv påverkar inte de regler som är tillämpliga på tillhandahållandet av kostnadsfri rätts hjälp.
- (51) Detta direktiv bör genomföras utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU⁽¹⁵⁾, 2012/13/EU⁽¹⁶⁾, 2012/29/EU⁽¹⁷⁾, 2013/48/EU⁽¹⁸⁾, 2014/60/EU⁽¹⁹⁾, (EU) 2016/343⁽²⁰⁾, (EU) 2016/800⁽²¹⁾ och (EU) 2016/1919⁽²²⁾.

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 26.10.2010, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 142, 1.6.2012, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättning av rådets rambeslut 2001/220/RIF (EUT L 315, 14.11.2012, s. 57).

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet (EUT L 294, 6.11.2013, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/60/EU av den 15 maj 2014 om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (EUT L 159, 28.5.2014, s. 1).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 11.3.2016, s. 1).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/800 av den 11 maj 2016 om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden (EUT L 132, 21.5.2016, s. 1).

⁽²²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1919 av den 26 oktober 2016 om rätts hjälp för misstänkta och tilltalade i straffrättsliga förfaranden och för eftersökta personer i förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder (EUT L 297, 4.11.2016, s. 1).

- (52) Det är särskilt viktigt att skyddet av personuppgifter, i enlighet med unionsrätten, säkerställs i samband med behandling av data enligt detta direktiv. Bestämmelserna i detta direktiv bör därför anpassas till direktiv (EU) 2016/680. Det bör särskilt anges att de personuppgifter som utbyts mellan kontor för återvinning av tillgångar fortsatt ska begränsas till de kategorier av personuppgifter som förtecknas i avsnitt B punkt 2 i bilaga II till förordning (EU) 2016/794. Direktiv (EU) 2016/680 ska tillämpas på behandling av personuppgifter vid nationella behöriga myndigheter, särskilt kontor för återvinning av tillgångar, vid tillämpningen av det här direktivet.
- (53) Det är särskilt viktigt att skyddet av personuppgifter, i enlighet med unionsrätten, säkerställs i samband med allt informationsutbyte enligt detta direktiv. För detta ändamål, och när det gäller behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, är reglerna om dataskydd i direktiv (EU) 2016/680 tillämpliga på åtgärder som vidtas enligt det här direktivet. Direktiv (EU) 2016/680 fastställer regler om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av behöriga myndigheter i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, i enlighet med en uppsättning principer för behandling av personuppgifter, särskilt laglighet, rättvisa och öppenhet, ändamålsbegränsning, uppgiftsminimering, korrekthet, lagringsbegränsning, integritet och konfidentialitet samt ansvarsskyldighet. I tillämpliga fall, särskilt när det gäller behandling av personuppgifter som görs av kontor för förvaltning av tillgångar i samband med förvaltning av egendomen, är reglerna om dataskydd i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁽²³⁾ tillämpliga.
- (54) Ett effektivt system för återvinning kräver samordnade insatser från ett brett spektrum av myndigheter, inbegripet brottsbekämpande myndigheter, däribland tullmyndigheter och skattemyndigheter i den mån de har behörighet gällande återvinning av tillgångar, kontor för återvinning av tillgångar, rättsliga myndigheter och myndigheter med ansvar för förvaltning av tillgångar, inbegripet kontor för förvaltning av tillgångar. För att säkerställa att alla behöriga myndigheter vidtar samordnade åtgärder är det nödvändigt att fastställa ett mer strategiskt tillvägagångssätt för återvinning av tillgångar och främja ett ökat samarbete mellan de berörda myndigheterna samt att få en tydlig överblick över resultaten av återvinning av tillgångar. Det är också nödvändigt att säkerställa ett närmare och effektivare samarbete mellan kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar och deras motsvarigheter i andra medlemsstater. För detta ändamål bör medlemsstaterna anta och regelbundet se över en nationell strategi för återvinning av tillgångar för att vägleda åtgärder i samband med finansiella utredningar, frysning och förverkande, förvaltning samt slutlig avyttring av relevanta hjälpmedel, intäkter eller egendom. Medlemsstaterna kan besluta om ett lämpligt format för en sådan strategi och beakta sin konstitutionella ram. I detta direktiv bör det fastställas vilka delar som ska ingå i en sådan strategi, såsom en beskrivning av rollerna och ansvarsområdena för alla behöriga myndigheter som deltar i återvinning av tillgångar samt arrangemangen för samordning och samarbete dem emellan, utan att det fastställs vilken konkret typ av information som ska ingå i den strategin. Dessutom bör medlemsstaterna förse de behöriga myndigheterna med de resurser som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. De behöriga myndigheterna bör förstås som de myndigheter som anförtros att utföra de uppgifter som anges i detta direktiv och i enlighet med nationella ramar.
- (55) Medlemsstaterna bör säkerställa att kontor för förvaltning av tillgångar, och i förekommande fall kontor för återvinning av tillgångar och andra behöriga myndigheter som utför uppgifter enligt detta direktiv, snabbt kan erhålla den information som krävs för en effektiv förvaltning av fryst och förverkad egendom. För detta ändamål bör medlemsstaterna upprätta effektiva verktyg, såsom ett eller flera register över egendom som frysts och förverkats enligt detta direktiv.
- (56) För att utvärdera ändamålsenligheten och effektiviteten i ramen för återvinning av tillgångar, förvaltning av tillgångar och förverkande är det nödvändigt att samla in och offentliggöra en jämförbar minimiuppsättning av lämpliga statistiska uppgifter om frysning, förvaltning och förverkande av egendom.
- (57) För att stödja kommissionen i genomförandet av detta direktiv och underlätta samarbetet mellan kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar samt för att utbyta bästa praxis bör ett samarbetsnätverk för återvinning av tillgångar och förverkande inrättas. Det nätverket bör bestå av företrädare för kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar och bör ledas av kommissionen och, om lämpligt, Europol. Kommissionen skulle kunna bjuda in företrädare för Eurojust, Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) och, om lämpligt, Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och av terrorismfinansiering (Amla) att delta i nätverkets möten.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (58) Organiserade kriminella grupper är verksamma över gränserna och förvärvar i allt högre grad egendom i andra medlemsstater än de i vilka de är baserade och i tredjeländer. Med tanke på den organiserade brottslighetens transnationella dimension är internationellt samarbete av avgörande betydelse för att återvinna vinsterna och förverka de finansiella tillgångar som gör det möjligt för brottslingar att verka. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att både kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar har ett så omfattande samarbete som möjligt med sina motsvarigheter i tredjeländer för att spåra, identifiera och förvalta hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för beslut om frysning eller förverkande inom ramen för straffrättsliga förfaranden. Det är viktigt att medlemsstaterna utnyttjar befintliga samarbetsramar och uppmuntras att utveckla eller anpassa befintliga bilaterala avtal, ansluta sig till befintliga multilaterala konventioner eller att upprätta nya bilaterala avtal när inga andra arrangemang finns. Reglerna om dataskydd i direktiv (EU) 2016/680 och, i förekommande fall, i förordning (EU) 2016/679 är tillämpliga på åtgärder som vidtas i detta avseende.
- (59) Kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar bör också ha ett nära samarbete med unionens organ och byråer, inbegripet Europol, Eurojust och Eppo, inom deras respektive behörighetsområden och i enlighet med den tillämpliga rättsliga ramen, i den utsträckning det är nödvändigt för att spåra och identifiera egendom inom ramen för de gränsöverskridande utredningar som stöds av Europol och Eurojust eller inom ramen för Eppos utredningar. Medlemsstaterna bör, i enlighet med sina respektive skyldigheter enligt rådets förordning (EU) 2017/1939⁽²⁴⁾, säkerställa att deras kontor för återvinning av tillgångar uppfyller de relevanta skyldigheter som fastställs i förordning (EU) 2017/1939.
- (60) För att säkerställa en samsyn och miniminormer för spårande och identifiering, frysning, förverkande och förvaltning av tillgångar bör det i detta direktiv fastställas minimiregler för de relevanta åtgärderna samt tillhörande skyddsåtgärder. Antagandet av minimiregler hindrar inte medlemsstaterna från att ge mer omfattande befogenheter till kontor för återvinning av tillgångar eller till kontor för förvaltning av tillgångar, från att föreskriva mer omfattande regler om frysning och förverkande eller från att föreskriva ytterligare skyddsåtgärder enligt nationell rätt, förutsatt att sådana nationella åtgärder och bestämmelser inte undergräver målet med detta direktiv.
- (61) Eftersom målet med detta direktiv, nämligen att underlätta förverkande av egendom i straffrättsliga förfaranden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (62) Eftersom detta direktiv innehåller en omfattande uppsättning regler som skulle överlappa redan befintliga rättsliga instrument, bör det ersätta rådets gemensamma åtgärd 98/699/RIF⁽²⁵⁾, rådets rambeslut 2001/500/RIF⁽²⁶⁾, rambeslut 2005/212/RIF, beslut 2007/845/RIF och direktiv 2014/42/EU med avseende på de medlemsstater som är bundna av det här direktivet.
- (63) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (64) I enlighet med artiklarna 1, 2 och 4a.1 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.

⁽²⁴⁾ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁵⁾ Gemensam åtgärd 98/699/RIF av den 3 december 1998 antagen av rådet på grundval av artikel K 3 i Fördraget om Europeiska unionen om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel och vinning av brott (EGT L 333, 9.12.1998, s. 1).

⁽²⁶⁾ Rådets rambeslut 2001/500/RIF av den 26 juni 2001 om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott (EGT L 182, 5.7.2001, s. 1).

- (65) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 och 42.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ⁽²⁷⁾ och avgav ett yttrande den 19 juli 2022 ⁽²⁸⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll

I detta direktiv fastställs minimiregler om spårande och identifiering, frysning, förverkande och förvaltning av egendom inom ramen för straffrättsliga förfaranden.

Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av åtgärder för frysning och förverkande inom ramen för förfaranden i civilrättsliga eller administrativa frågor.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv är tillämpligt på brott som omfattas av
 - a) rambeslut 2008/841/RIF,
 - b) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 ⁽²⁹⁾,
 - c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU ⁽³⁰⁾,
 - d) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU ⁽³¹⁾,
 - e) rådets rambeslut 2004/757/RIF ⁽³²⁾,
 - f) den konvention som utarbetats på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i ⁽³³⁾ och rådets rambeslut 2003/568/RIF ⁽³⁴⁾,
 - g) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 ⁽³⁵⁾,
 - h) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/713 ⁽³⁶⁾,

⁽²⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽²⁸⁾ EUT C 425, 8.11.2022, s. 2.

⁽²⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6).

⁽³⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁽³¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1).

⁽³²⁾ Rådets rambeslut 2004/757/RIF av den 25 oktober 2004 om minimibestämmelser för brottsrekvisit och påföljder för olaglig narkotikahandel (EUT L 335, 11.11.2004, s. 8).

⁽³³⁾ EGT C 195, 25.6.1997, s. 1.

⁽³⁴⁾ Rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn (EUT L 192, 31.7.2003, s. 54).

⁽³⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 284, 12.11.2018, s. 22).

⁽³⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/713 av den 17 april 2019 om bekämpande av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter och om ersättande av rådets rambeslut 2001/413/RIF (EUT L 123, 10.5.2019, s. 18).

- i) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/62/EU ⁽³⁷⁾,
- j) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/40/EU ⁽³⁸⁾,
- k) protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, delar av och komponenter till dessa samt ammunition, vilket kompletterar Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet ⁽³⁹⁾,
- l) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 ⁽⁴⁰⁾,
- m) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG ⁽⁴¹⁾ och direktiv 2005/35/EG, ⁽⁴²⁾,
- n) rambeslut 2002/946/RIF och direktiv 2002/90/EG,
- o) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/57/EU ⁽⁴³⁾,
- p) direktiv (EU) 2024/1226.

2. Detta direktiv är tillämpligt på brott som avses i artikel 1.1 i rambeslut 2008/841/RIF vilka begås inom ramen för en kriminell organisation.

3. Detta direktiv ska tillämpas på brott som föreskrivs i andra unionsrättsakter om det i de rättsakterna anges att detta direktiv är tillämpligt på dessa brott.

4. Bestämmelserna i kapitel II om spårande och identifiering av hjälpmedel, vinning eller egendom ska tillämpas på alla brott enligt definitionen i nationell rätt som bestraffas med frihetsberövande eller frihetsberövande åtgärd i minst ett år.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *vinning*: varje ekonomisk fördel som direkt eller indirekt härrör från ett brott, bestående av alla former av egendom och innefattande all efterföljande återinvestering eller omvandling av direkt vinning och eventuella värdefulla fördelar.
2. *egendom*: varje form av egendom, materiell eller immateriell, lös eller fast egendom, inbegripet kryptotillgångar, samt alla former av juridiska dokument eller instrument som styrker äganderätt eller intresse i sådan egendom.
3. *hjälpmedel*: all slags egendom som på något sätt, helt eller delvis, använts eller varit avsedd att användas för att begå ett brott.
4. *spårande och identifiering*: varje utredning som utförs av behöriga myndigheter för att fastställa hjälpmedel, vinning eller egendom som kan härröra från brottslig verksamhet.
5. *frysning*: tillfälligt förbud mot överföring, förstöring, omvandling, avyttring eller flyttning av egendom, eller att man tillfälligt tar egendom i förvar eller tar kontroll över egendom.

⁽³⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/62/EU av den 15 maj 2014 om straffrättsligt skydd av euron och andra valutor mot penningförfalskning och om ersättande av rådets rambeslut 2000/383/RIF (EUT L 151, 21.5.2014, s. 1).

⁽³⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/40/EU av den 12 augusti 2013 om angrepp mot informationssystem och om ersättande av rådets rambeslut 2005/222/RIF (EUT L 218, 14.8.2013, s. 8).

⁽³⁹⁾ EUT L 89, 25.3.2014, s. 10.

⁽⁴⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽⁴¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG av den 19 november 2008 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 328, 6.12.2008, s. 28).

⁽⁴²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/35/EG av den 7 september 2005 om föroreningar förorsakade av fartyg och om införande av sanktioner, inbegripet straffrättsliga sanktioner, för föroreningsbrott (EUT L 255, 30.9.2005, s. 11).

⁽⁴³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/57/EU av den 16 april 2014 om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk (marknadsmissbruksdirektiv) (EUT L 173, 12.6.2014, s. 179).

6. *förverkande*: slutgiltigt berövande av egendom beslutat av domstol i samband med brott.
7. *kriminell organisation*: kriminell organisation enligt definitionen i artikel 1.1 i rambeslut 2008/841/RIF.
8. *brottsoffer*: ett brottsoffer enligt definitionen i artikel 2.1 a i direktiv 2012/29/EU eller en juridisk person enligt definitionen i nationell rätt som har lidit skada eller ekonomisk förlust som ett direkt resultat av något av de brott som omfattas av det här direktivet.
9. *verklig huvudman*: verklig huvudman enligt definitionen i artikel 3.6 i direktiv (EU) 2015/849.
10. *berörd person*:
 - a) en fysisk eller juridisk person mot vilken ett beslut om frysning eller förverkande har utfärdats,
 - b) en fysisk eller juridisk person som äger egendom som är föremål för ett beslut om frysning eller förverkande,
 - c) tredje man vars rättigheter med avseende på egendom som är föremål för ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande direkt påverkas menligt av beslutet, eller
 - d) en fysisk eller juridisk person vars egendom är föremål för en förtida försäljning enligt artikel 21 i detta direktiv.

KAPITEL II

Spårande och identifiering

Artikel 4

Utredningar för spårande av tillgångar

1. För att underlätta gränsöverskridande samarbete ska medlemsstaterna vidta åtgärder för att möjliggöra snabbt spårande och snabb identifiering av hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande i samband med straffrättsliga förfaranden.
2. Egendom som avses i punkt 1 ska också omfatta egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande i enlighet med artikel 10.2 i direktiv (EU) 2024/1226.
3. Om en utredning inleds på grund av ett brott som sannolikt kan ge upphov till betydande ekonomiska fördelar ska utredningar för spårande av tillgångar enligt punkt 1 omedelbart genomföras av de behöriga myndigheterna. Medlemsstaterna får begränsa räckvidden av sådana utredningar för spårande av tillgångar till utredningar av brott som sannolikt har begåtts inom ramen för en kriminell organisation.

Artikel 5

Kontor för återvinning av tillgångar

1. Varje medlemsstat ska inrätta minst ett kontor för återvinning av tillgångar för att underlätta gränsöverskridande samarbete i samband med utredningar för spårande av tillgångar.
2. Kontoren för återvinning av tillgångar ska ha följande uppgifter:
 - a) Att spåra och identifiera hjälpmedel, vinning eller egendom när det är nödvändigt för att stödja andra nationella behöriga myndigheter som ansvarar för utredningar för spårande av tillgångar enligt artikel 4 eller Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo).
 - b) Att spåra och identifiera hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande utfärdat av en behörig myndighet i en annan medlemsstat.
 - c) Att samarbeta och utbyta information med kontor för återvinning av tillgångar i andra medlemsstater och Eppo för att spåra och identifiera hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande.

3. För att utföra sina uppgifter enligt punkt 2 b ska kontoren för återvinning av tillgångar ha rätt att begära att de relevanta behöriga myndigheterna, i enlighet med nationell rätt, vid behov samarbetar med dem för att spåra och identifiera hjälpmedel, vinning eller egendom.

4. Kontor för återvinning av tillgångar ska ha befogenhet att spåra och identifiera egendom tillhörande personer och enheter som är föremål för unionens restriktiva åtgärder när så är nödvändigt för att underlätta upptäckt av brott som avses i artikel 2.1 p i detta direktiv, på begäran av nationella behöriga myndigheter på grundval av indikationer på och rimliga skäl att anta att ett brott enligt artikel 3 i direktiv (EU) 2024/1226 har begåtts. Dessa befogenheter ska inte påverka relevanta processuella krav och rättssäkerhetsgarantier som fastställs i nationell processrätt, inbegripet regler om inledande av straffrättsliga förfaranden eller, vid behov, kravet på att erhålla ett rättsligt tillstånd.

Artikel 6

Åtkomst till information

1. För genomförandet av de uppgifter som avses i artikel 5 ska medlemsstaterna säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar har åtkomst till den information som avses i den här artikeln i den utsträckning sådan information är nödvändig för att spåra och identifiera hjälpmedel, vinning eller egendom.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar har omedelbar och direkt åtkomst till följande information, förutsatt att sådan information lagras i centraliserade eller sammankopplade databaser eller register vilka innehas av offentliga myndigheter:

- a) Olika typer av nationella fastighetsregister eller elektroniska datasöksystem.
- b) Nationella medborgar- och befolkningsregister över fysiska personer.
- c) Nationella register över motorfordon, flygplan och vattenfarkoster.
- d) Kommersiella register, inbegripet handels- och företagsregister.
- e) Nationella register över verkligt huvudmannskap i enlighet med direktiv (EU) 2015/849 och uppgifter som finns tillgängliga via sammankoppling av register över verkligt huvudmannskap i enlighet med det direktivet.
- f) Centraliserade bankkontoregister i enlighet med direktiv (EU) 2019/1153.

3. Vid tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar antingen omedelbart och direkt eller på begäran snabbt kan erhålla följande information:

- a) Skatteuppgifter, inbegripet uppgifter som innehas av skattemyndigheterna.
- b) Nationella socialförsäkringsuppgifter.
- c) Relevant information som innehas av myndigheter som är behöriga att förebygga, upptäcka, utreda eller åtala för brott.
- d) Information om hypotekslån och andra lån.
- e) Information som finns i databaser för nationell valuta och valutaväxling.
- f) Information om värdepapper.
- g) Tulluppgifter, inbegripet gränsöverskridande fysiska överföringar av kontanta medel.
- h) Information om företags årsredovisning.
- i) Information om elektroniska överföringar och saldon på konton.
- j) Information om konton för kryptotillgångar och överföringar av kryptotillgångar enligt definitionen i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 ⁽⁴⁴⁾.

⁽⁴⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849 (EUT L 150, 9.6.2023, s. 1).

k) I enlighet med unionsrätten, uppgifter som lagras i informationssystemet för viseringar (VIS), Schengens informationssystem (SIS II), in- och utresesystemet, EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister avseende tredjelandsmedborgare (Ecris-TCN).

4. Om den information som avses i punkterna 2 och 3 inte lagras i centraliserade eller sammankopplade databaser eller register som innehas av offentliga myndigheter ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar snabbt kan få den informationen från relevanta institutioner på annat rationaliserat och standardiserat sätt.

5. Medlemsstaterna får besluta att åtkomst till den information som avses i punkt 3 a, b och c ska kräva en motiverad begäran och att en sådan begäran kan avslås om tillhandahållandet av den begärda informationen skulle

a) äventyra framgången med en pågående utredning,

b) vara klart oproportionellt i förhållande till en fysisk eller juridisk persons legitima intressen med avseende på de ändamål för vilka åtkomst har begärts, eller

c) omfatta information som tillhandahållits av en annan medlemsstat eller ett tredjeland, och samtycke för dess vidare överföring kan inte erhållas.

6. Åtkomst till information som avses i denna artikel ska inte påverka de rättssäkerhetsgarantier som fastställs i nationell rätt inbegripet, vid behov, kravet på att erhålla ett rättsligt tillstånd.

Artikel 7

Kontor för återvinning av tillgångar: villkor för deras åtkomst till information

1. Åtkomst till information som avses i artikel 6 ska vara tillåten endast från fall till fall, när det är nödvändigt och står i proportion till utförandet av uppgifter enligt artikel 5 och för personal som särskilt utsetts och getts behörighet att få åtkomst till sådan information.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att personalen vid kontoren för återvinning av tillgångar följer de regler om konfidentialitet och tystnadsplikt som föreskrivs i tillämplig nationell rätt samt unionens regelverk om dataskydd. Medlemsstaterna ska säkerställa att personalen vid kontoren för återvinning av tillgångar har de specialkunskaper och färdigheter som krävs för att kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vidtas för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken med behandlingen av uppgifter så att kontoren för återvinning av tillgångar kan få åtkomst till och söka i den information som avses i artikel 6.

Artikel 8

Kontor för återvinning av tillgångar: övervakning av åtkomst och sökningar

Medlemsstaterna ska föreskriva att loggar förs över åtkomst och sökningar som görs av kontor för återvinning av tillgångar enligt detta direktiv i enlighet med artikel 25 i direktiv (EU) 2016/680.

Artikel 9

Informationsutbyte

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att deras kontor för återvinning av tillgångar, på begäran av ett kontor för återvinning av tillgångar i en annan medlemsstat, tillhandahåller all information som de kontoren för återvinning av tillgångar har åtkomst till och som är nödvändig för att det kontor för återvinning av tillgångar som begär informationen (*det begärande kontoret för återvinning av tillgångar*) ska kunna utföra sina uppgifter enligt artikel 5. Det ska vara endast möjligt att tillhandahålla de kategorier av personuppgifter som förtecknas i avsnitt B.2 i bilaga II till förordning (EU) 2016/794, med undantag för kriminaltekniska hjälpmedel för identifiering som förtecknas i avsnitt B.2 c v i den bilagan.

Vilka personuppgifter som ska tillhandahållas ska fastställas från fall till fall mot bakgrund av vad som är nödvändigt för att utföra uppgifterna enligt artikel 5, och i enlighet med direktiv (EU) 2016/680.

2. När det begärande kontoret för återvinning av tillgångar gör en begäran enligt punkt 1 ska det så utförligt som möjligt ange följande:

- a) Föremålet för begäran.
- b) Skälen till begäran, inbegripet relevansen av den information som begärs för spårande och identifiering av den berörda egendomen.
- c) Förfarandets art.
- d) Den typ av brott till vilken begäran hänför sig.
- e) Kopplingen mellan förfarandet och den medlemsstat där det kontor för återvinning av tillgångar som mottar begäran är beläget.
- f) Uppgifter om vilken egendom som berörs eller söks, såsom bankkonton, fastigheter, fordon, fartyg, luftfartyg, företag och andra föremål med högt värde.
- g) Om så krävs för identifiering av de fysiska eller juridiska personer som förmodas vara inblandade, identitetshandlingar om sådana finns tillgängliga, uppgifter som till exempel namn, medborgarskap, bostadsort, nationella id-nummer eller socialförsäkringsnummer, adress, födelsedatum och födelseort, datum för registrering, etableringsland, aktieägare, huvudkontor och dotterföretag, beroende på vad som är lämpligt.
- h) I tillämpliga fall, skälet till att begäran är brådskande.

3. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för deras kontor för återvinning av tillgångar att lämna information till ett kontor för återvinning av tillgångar i en annan medlemsstat, utan föregående begäran, om dessa kontor känner till information om hjälpmedel, vinning eller egendom som de anser vara nödvändig för att kontoren för återvinning av tillgångar i den andra medlemsstaten ska kunna utföra uppgifterna enligt artikel 5. När kontor för återvinning av tillgångar tillhandahåller sådan information ska de ange skälen till att den information som lämnas anses vara nödvändig.

4. Om inte annat anges av det kontor för återvinning av tillgångar som lämnar information enligt punkt 1 eller 3, får den lämnade informationen läggas fram som bevisning för en nationell domstol eller behörig myndighet i den medlemsstat där det kontor för återvinning av tillgångar som mottar den informationen är beläget, i enlighet med förfarandena enligt nationell rätt, inbegripet processuella regler om tillåtlighet av bevis i straffrättsliga förfaranden i enlighet med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och med medlemsstaternas skyldigheter enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen.

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar har direkt åtkomst till nätapplikationen för säkert informationsutbyte (Siena) och använder de särskilda fält utformade för kontoren för återvinning av tillgångar i Siena som motsvarar den information som krävs enligt punkt 2 eller, när det är nödvändigt i undantagsfall, andra säkra kanaler för informationsutbyte enligt denna artikel.

6. Kontor för återvinning av tillgångar får vägra att lämna information till ett begärande kontor för återvinning av tillgångar, om det finns sakliga skäl att anta att den information som lämnas skulle

- a) skada grundläggande nationella säkerhetsintressen i den medlemsstat där det kontor för återvinning av tillgångar som mottar begäran är beläget,
- b) äventyra en pågående utredning eller kriminalunderrättelseverksamhet, eller utgöra ett överhängande hot mot en persons liv eller fysiska integritet, eller
- c) vara uppenbart oproportionell eller irrelevant för de ändamål för vilka den har begärts.

7. Om ett kontor för återvinning av tillgångar, enligt punkt 6, vägrar att lämna information till ett begärande kontor för återvinning av tillgångar ska den medlemsstat där det kontor för återvinning av tillgångar som mottar begäran är beläget vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att skälen för vägran anges och att samråd med det begärande kontoret för återvinning av tillgångar sker på förhand. En vägran ska avse enbart den del av den begärda informationen som skälen i punkt 6 avser och ska inte påverka skyldigheten att lämna övriga delar av den informationen, när så är tillämpligt, i enlighet med detta direktiv.

*Artikel 10***Tidsfrister för lämnande av information**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar svarar på en begäran om information enligt artikel 9.1 så snart som möjligt och under alla omständigheter inom följande tidsfrister:
 - a) Sju kalenderdagar, för alla begäranden som inte är brådskande.
 - b) Åtta timmar, för brådskande begäranden som rör information som avses i artikel 6 och som lagras i databaser och register till vilka dessa kontor för återvinning av tillgångar har direkt åtkomst.
 - c) Tre kalenderdagar, för brådskande begäranden som rör information som dessa kontor för återvinning av tillgångar inte har direkt åtkomst till.
2. Om den information som begärs enligt punkt 1 b inte är direkt tillgänglig eller om den begäran som gjorts enligt punkt 1 a medför en oproportionell börda för det kontor för återvinning av tillgångar som mottar begäran får det kontoret för återvinning av tillgångar skjuta upp lämnandet av informationen. I ett sådant fall ska det kontor för återvinning av tillgångar som mottar begäran omedelbart underrätta det begärande kontoret för återvinning av tillgångar om detta uppskjutande och lämna den begärda informationen så snart som möjligt och inom sju dagar från den ursprungliga tidsfrist som fastställts enligt punkt 1 a eller inom tre dagar från den ursprungliga tidsfrist som fastställts enligt punkt 1 b och c.
3. De tidsfrister som anges i punkt 1 ska börja löpa så snart begäran om information har mottagits.

*KAPITEL III***Frysning och förverkande***Artikel 11***Frysning**

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra sådan frysning av egendom som är nödvändig för att säkerställa ett eventuellt förverkande av den egendomen enligt artiklarna 12–16. Frysningsåtgärderna ska bestå av frysningsbeslut och omedelbara åtgärder.
2. Omedelbara åtgärder ska vidtas när så är nödvändigt för att bevara egendomen fram till dess att ett beslut om frysning har utfärdats. När omedelbara åtgärder inte vidtas i form av ett beslut om frysning ska medlemsstaterna begränsa den omedelbara åtgärdens tillfälliga giltighet.
3. Utan att det påverkar andra behöriga myndigheters befogenheter ska medlemsstaterna göra det möjligt för kontor för återvinning av tillgångar att vidta omedelbara åtgärder enligt punkt 2 om det finns en omedelbar risk att den egendom som dessa kontor har spårat och identifierat vid utförandet av sina uppgifter enligt artikel 5.2 b försvinner. Giltigheten för sådana omedelbara åtgärder får inte överstiga sju arbetsdagar.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att frysningsåtgärder vidtas av en behörig myndighet och att skälen till sådana åtgärder anges i det relevanta beslutet eller registreras i ärendeakten om frysningsåtgärden inte vidtas genom skriftligt beslut.
5. Beslutet om frysning ska endast förbli i kraft så länge som det är nödvändigt för att bevara egendomen för att möjliggöra ett eventuellt senare förverkande. För fryst egendom som inte senare förverkas ska frysningen hävas utan oskäligt dröjsmål. De villkor eller processuella regler enligt vilka frysningen av sådan egendom hävs ska avgöras av nationell rätt.

*Artikel 12***Förverkande**

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra förverkande, antingen helt eller delvis, av hjälpmedel och vinning som härrör från ett brott som fastställts genom en slutlig fällande dom, vilken också kan vara resultatet av förfaranden i den tilltalades utvaro.

2. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra förverkande av egendom vars värde motsvarar hjälpmedel eller vinning som härrör från ett brott som fastställts genom en slutlig fällande dom, vilken också kan vara resultatet av förfaranden i den tilltalades utelämnande. Ett sådant förverkande kan vara subsidiärt eller alternativt till förverkande enligt punkt 1.

Artikel 13

Förverkande hos tredje man

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra förverkande av vinning eller annan egendom vars värde motsvarar vinning som direkt eller indirekt överförs av en misstänkt eller tilltalad till tredje man, eller som har förvärvats av tredje man från en misstänkt eller tilltalad person.

Förverkande av vinning eller annan egendom enligt första stycket bör vara möjligt i de fall då en nationell domstol, på grundval av konkreta fakta och omständigheter i fallet, har slagit fast att berörd tredje man hade kännedom om eller borde ha haft kännedom om att överföringens eller förvärvets syfte var att undvika förverkande. Sådana fakta och omständigheter omfattar bland annat följande:

- a) Överföringen eller förvärvet genomfördes utan ersättning eller i utbyte mot ett belopp som är klart oproportionellt i förhållande till marknadsvärdet för egendomen, eller
 - b) egendomen överfördes till närstående parter samtidigt som den fortfarande stod under den misstänkta eller tilltalade personens faktiska kontroll.
2. Punkt 1 ska inte inverka menligt på rättigheterna för tredje man som handlar i god tro.

Artikel 14

Utvidgat förverkande

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra förverkande, antingen helt eller delvis, av egendom som tillhör en person som har dömts för ett brott, om det brott som begåtts sannolikt, direkt eller indirekt, kan ge upphov till en ekonomisk fördel och om den nationella domstolen är förvissad om att egendomen härrör från brottsliga gärningar.

2. Vid bedömningen av huruvida egendomen i fråga härrör från brottsliga gärningar ska hänsyn tas till alla omständigheter i det enskilda fallet, inbegripet specifika fakta och tillgängliga bevis, såsom att egendomens värde inte står i proportion till den dömda personens lagligt förvärvade inkomst.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska begreppet *brott* åtminstone omfatta de brott som förtecknas i artikel 2.1–2.3, om dessa brott är belagda med ett maximistraff på minst fyra års frihetsberövande.

Artikel 15

Förverkande utan fällande dom

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att, på de villkor som anges i punkt 2 i denna artikel, möjliggöra förverkande av hjälpmedel, vinning eller egendom enligt artikel 12, eller vinning eller egendom som överförs till tredje man enligt artikel 13, om straffrättsliga förfaranden har inletts men inte kunde fortsätta på grund av en eller flera av följande omständigheter:

- a) Den misstänkta eller tilltalade personen är sjuk.
- b) Den misstänkta eller tilltalade personen avviker.
- c) Den misstänkta eller tilltalade personen avlider.
- d) Den preskriptionstid som föreskrivs i nationell rätt för brotten i fråga understiger 15 år och har löpt ut efter det att det straffrättsliga förfarandet har inletts.

2. Förverkande utan fällande dom enligt denna artikel ska begränsas till fall där, i avsaknad av de omständigheter som anges i punkt 1, det berörda straffrättsliga förfarandet hade kunnat leda till en fällande dom, åtminstone för brott som sannolikt, direkt eller indirekt, kan ge upphov till en betydande ekonomisk fördel, och där den nationella domstolen är förvissad om att de hjälpmedel, den vinning eller den egendom som ska förverkas härrör från eller är direkt eller indirekt kopplade till det berörda brottet.

Artikel 16

Förverkande av oförklarad förmögenhet med koppling till brottsliga gärningar

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att, i de fall där förverkandeåtgärderna i artiklarna 12–15 inte får tillämpas enligt nationell rätt, möjliggöra förverkande av egendom som identifierats i samband med utredningen av ett brott, under förutsättning att en nationell domstol är förvissad om att den identifierade egendomen härrör från brottsliga gärningar som har begåtts inom ramen för en kriminell organisation och att dessa gärningar sannolikt, direkt eller indirekt, kan ge upphov till en betydande ekonomisk fördel.
2. Vid bedömningen av om den egendom som avses i punkt 1 bör förverkas ska alla omständigheter i det enskilda fallet beaktas, inbegripet tillgängliga bevis och specifika fakta vilka kan omfatta
 - a) att egendomens värde är väsentligt oproportionellt i förhållande till den berörda personens lagligt förvärvade inkomst,
 - b) att det inte finns någon sannolik laglig källa till egendomen,
 - c) att den berörda personen har anknytning till personer med koppling till en kriminell organisation.
3. Punkt 1 ska inte inverka menligt på rättigheterna för tredje man som handlar i god tro.
4. Vid tillämpningen av denna artikel ska begreppet *brott* omfatta de brott som avses i artikel 2.1–2.3, om dessa brott är belagda med ett maximistraff på minst fyra års frihetsberövande.
5. Medlemsstaterna får föreskriva att förverkandet av oförklarad förmögenhet i enlighet med denna artikel får ske endast om den egendom som ska förverkas tidigare har frysts i samband med en utredning av ett brott som begåtts inom ramen för en kriminell organisation.

Artikel 17

Effektivt förverkande och verkställighet

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra spårande och identifiering av den egendom som ska frysas och förverkas även efter en slutlig fällande brottmålsdom, eller efter förfaranden för förverkande enligt artiklarna 15 och 16.
2. Vid tillämpning av punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har möjlighet att använda spårnings- och identifieringsverktyg som är lika effektiva som de som finns tillgängliga för att spåra och frysa tillgångar i enlighet med kapitel II i detta direktiv.
3. Medlemsstaterna får ingå avtal om kostnadsfördelning med andra medlemsstater i fråga om verkställighet av beslut om frysning och förverkande.

Artikel 18

Ersättning till brottsoffer

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att när offer, till följd av ett brott, har ersättningsanspråk mot en person som är föremål för en förverkandeåtgärd som föreskrivs i detta direktiv, ska sådana ersättningsanspråk beaktas vid de berörda förfarandena för spårande av tillgångar, frysning och förverkande.
2. Medlemsstaterna ska göra det möjligt för de behöriga myndigheter som ansvarar för utredningar för spårande av tillgångar enligt artikel 4 att på begäran tillhandahålla de myndigheter som ansvarar för att fatta beslut om anspråk på återlämnande och ersättning, eller verkställa sådana beslut, all information om identifierade tillgångar som kan vara relevant för sådana anspråk. Medlemsstaterna får också göra det möjligt för behöriga myndigheter som ansvarar för utredningar för spårande av tillgångar enligt artikel 4 att tillhandahålla sådan information även utan en sådan begäran.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar får spåra och identifiera hjälpmedel och vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om ersättning eller återlämnande av egendom till ett brottsoffer, åtminstone när kontoren för återvinning av tillgångar agerar i gränsöverskridande fall i enlighet med artikel 5.2 b, och när beslutet utfärdas av en domstol med straffrättslig behörighet i en annan medlemsstat under det straffrättsliga förfarandet.

4. Om ett brottsoffer har rätt till återlämnande av egendom som är eller kan bli föremål för en förverkandeåtgärd som föreskrivs i detta direktiv, ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att återlämna den berörda egendomen till brottsoffret, på de villkor som anges i artikel 15 i direktiv 2012/29/EU.

5. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att verkställigheten av förverkandeåtgärder som föreskrivs i detta direktiv inte menligt påverkar brottsoffrets rätt till ersättning. Medlemsstaterna får besluta att begränsa sådana åtgärder till situationer där lagöverträdarens lagliga tillgångar inte är tillräckliga för att täcka det totala ersättningsbeloppet.

Artikel 19

Vidare användning av förverkad egendom

1. Medlemsstaterna uppmanas att vidta nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt att, när så är lämpligt, använda förverkad egendom för allmänna eller sociala ändamål.

2. Utan att det påverkar tillämplig internationell rätt får medlemsstaterna använda de hjälpmedel, den vinning eller den egendom som förverkats i samband med de brott som avses i direktiv (EU) 2024/1226 för att bidra till mekanismer för att stödja tredjeländer som påverkas av situationer som föranlett att unionen antagit restriktiva åtgärder, särskilt i händelse av anfallskrig. Kommissionen får ge vägledning om arrangemangen för sådana bidrag.

KAPITEL IV

Förvaltning

Artikel 20

Förvaltning av tillgångar och planering

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en effektiv förvaltning av enheter, såsom företag, som ska bevaras för fortsatt drift.

2. Medlemsstaterna uppmanas att vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att egendom förvärvas, under avyttringen av den till följd av ett beslut om förverkande, av personer som dömts inom ramen för det straffrättsliga förfarande inom vilket egendomen frystes.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa en effektiv förvaltning av fryst och förverkad egendom fram till dess att den avyttras till följd av ett slutligt beslut om förverkande.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fryst egendom, om det är motiverat på grund av egendomens art, bedömer de särskilda omständigheterna kring egendom som kan bli föremål för ett beslut om förverkande för att minimera dess uppskattade förvaltningskostnader och för att bevara värdet av sådan egendom fram till dess att den avyttras. En sådan bedömning ska göras när beslutet om frysning förbereds eller senast utan oskäligt dröjsmål efter verkställandet av beslutet om frysning.

5. Medlemsstaterna får kräva att kostnaderna för förvaltningen av fryst egendom, åtminstone delvis, ska belasta den verkliga huvudmannen.

Artikel 21

Förtida försäljning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att egendom som är föremål för ett beslut om frysning kan överföras eller säljas före ett slutligt beslut om förverkande om någon eller några av följande omständigheter föreligger:

a) Den egendom som är föremål för frysning är lättfördärlig eller förlorar snabbt i värde.

- b) Lagrings- eller underhållskostnaderna för egendomen står inte i proportion till dess marknadsvärde.
- c) Förvaltningen av egendomen fordrar särskilda förhållanden och sakkunskap som inte är lätt tillgänglig.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att den berörda personens intressen beaktas vid utfärdandet av ett beslut om förtida försäljning, inbegripet huruvida den egendom som ska säljas lätt kan ersättas. Med undantag för fall där den berörda personen har avvikit eller inte kan lokaliseras ska medlemsstaterna säkerställa att den berörda personen underrättas och, förutom i brådslande fall, ges möjlighet att höras före försäljningen. Den berörda personen ska ges möjlighet att begära försäljning av egendomen.

- 3. Intäkterna från en förtida försäljning ska säkras till dess att ett rättsligt beslut om förverkande har fattats.

Artikel 22

Kontor för förvaltning av tillgångar

- 1. Varje medlemsstat ska inrätta eller utse minst en behörig myndighet som ska fungera som ett kontor för förvaltning av tillgångar för att förvalta fryst och förverkad egendom fram till dess att egendomen avyttras till följd av ett slutligt beslut om förverkande.
- 2. Kontoren för förvaltning av tillgångar ska ha följande uppgifter:
 - a) Säkerställa en effektiv förvaltning av fryst och förverkad egendom, antingen genom direkt förvaltning av fryst och förverkad egendom eller genom att tillhandahålla stöd och sakkunskap till andra behöriga myndigheter som ansvarar för förvaltning av fryst och förverkad egendom samt planering i enlighet med artikel 20.4.
 - b) Samarbeta med andra behöriga myndigheter med ansvar för att spåra och identifiera, frysa och förverka egendom enligt detta direktiv.
 - c) Samarbeta med andra behöriga myndigheter som ansvarar för förvaltning av fryst och förverkad egendom i gränsöverskridande ärenden.

KAPITEL V

Skyddsåtgärder

Artikel 23

Skyldighet att underrätta berörda personer

Medlemsstaterna ska säkerställa att beslut om frysning som avses i artikel 11, beslut om förverkande som avses i artiklarna 12–16 och beslut om försäljning av egendom som avses i artikel 21 utan oskäligt dröjsmål meddelas den berörda personen. I sådana beslut ska skälen för åtgärden anges samt de rättigheter och rättsmedel som står till förfogande för den berörda personen enligt artikel 24. Medlemsstaterna får föreskriva en rätt för behöriga myndigheter att skjuta upp underrättelsen till den berörda personen om besluten om frysning så länge som det är nödvändigt för att förhindra att det äventyrar en brottsutredning.

Artikel 24

Rättsmedel

- 1. Medlemsstaterna ska säkerställa att personer som berörs av beslut om frysning enligt artikel 11 och beslut om förverkande enligt artiklarna 12–16 har rätt till ett effektivt rättsmedel och till en rättvis rättegång så att deras rättigheter tillvaratas.
- 2. Medlemsstaterna ska säkerställa att rätten till försvar, inbegripet rätten till tillgång till akten, rätten att bli hörd i rättsliga och faktiska frågor och, i förekommande fall, rätten till tolkning och översättning, garanteras berörda personer som är misstänkta eller tilltalade eller personer som påverkas av förverkande enligt artikel 16.

Medlemsstaterna får föreskriva att även andra berörda personer har de rättigheter som avses i första stycket. Medlemsstaterna ska föreskriva att sådana andra berörda personer har rätt till tillgång till akten och rätt att bli hörda i rättsliga och faktiska frågor samt alla andra processuella rättigheter som är nödvändiga för att effektivt kunna utöva sin rätt till ett effektivt rättsmedel. Rätten att tillgå en akt får begränsas till handlingar som rör åtgärden för frysning eller förverkande under förutsättning att de berörda personerna har tillgång till de handlingar som krävs för att de ska kunna utöva sin rätt till ett effektivt rättsmedel.

3. Medlemsstaterna ska göra det faktiskt möjligt för den person vars egendom berörs att bestrida beslutet om frysning enligt artikel 11 inför domstol, i enlighet med förfaranden som föreskrivs i nationell rätt. Om ett beslut om frysning har utfärdats av en annan behörig myndighet än en rättslig myndighet, får det i nationell rätt föreskrivas att ett sådant beslut först ska underställas en rättslig myndighet för godkännande eller prövning innan det kan bestridas inför domstol.

4. Om den misstänkta eller tilltalade personen har avvikit ska medlemsstaterna vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa en faktisk möjlighet att utöva rätten att bestrida beslutet om förverkande och kräva att personen i fråga kallas till förverkandeförfarandet eller att rimliga ansträngningar görs för att uppmärksamma den personen på sådana förfaranden.

5. Medlemsstaterna ska göra det faktiskt möjligt för den person vars egendom berörs att bestrida beslutet om förverkande enligt artiklarna 12–16, inbegripet de relevanta omständigheterna i fallet och tillgängliga bevis som ligger till grund för slutsatserna, inför domstol, i enlighet med förfaranden som föreskrivs i nationell rätt.

6. Medlemsstaterna ska göra det faktiskt möjligt för en berörd person att bestrida ett beslut om förtida försäljning enligt artikel 21 och ska erbjuda den berörda personen alla processuella rättigheter som krävs för att utöva rätten till ett effektivt rättsmedel. Medlemsstaterna ska föreskriva en möjlighet för en domstol att tillfälligt avbryta verkställandet av ett sådant beslut om försäljning om det annars skulle uppstå irreparabel skada för den berörda personen.

7. Tredje man ska ha rätt att hävda äganderätt eller annan egendomsrätt, inbegripet i de fall som avses i artikel 13.

8. De personer som påverkas av de åtgärder som föreskrivs i detta direktiv ska ha rätt att få tillgång till en advokat under hela frysnings- och förverkandeförfarandet. De berörda personerna ska informeras om att de har denna rätt.

KAPITEL VI

Strategisk ram för återvinning av tillgångar

Artikel 25

Nationell strategi för återvinning av tillgångar

1. Medlemsstaterna ska senast den 24 maj 2027 anta en nationell strategi för återvinning av tillgångar och regelbundet uppdatera den, åtminstone vart femte år.

2. Den strateg som avses i punkt 1 ska innehålla

- a) delar gällande prioriteringarna för den nationella politiken på detta område samt mål och åtgärder för att uppnå dem,
- b) de behöriga myndigheternas roll och ansvar, inbegripet arrangemang för samordning och samarbete dem emellan,
- c) resurser,
- d) utbildning
- e) åtgärder som, i tillämpliga fall, ska vidtas när det gäller användningen av förverkade tillgångar för allmänna eller sociala ändamål,

- f) insatser som ska utföras för samarbete med tredjeländer,
 - g) arrangemang som möjliggör regelbunden utvärdering av resultat.
3. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen sina strategier och eventuella uppdateringar av dem inom tre månader efter det att de har antagits.

Artikel 26

Resurser

Medlemsstaterna ska säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar som utför uppgifter enligt detta direktiv har personal med lämpliga kvalifikationer samt lämpliga finansiella och tekniska resurser för att de effektivt ska kunna utföra sina uppgifter i samband med genomförandet av detta direktiv. Utan att det påverkar rättsväsendets oberoende och skillnader i rättsväsendets organisation inom unionen ska medlemsstaterna säkerställa att specialiserad utbildning och utbyte av bästa praxis finns tillgänglig för personal som arbetar med identifiering, spårande och återvinning av tillgångar samt förverkande.

Artikel 27

Effektiv förvaltning av fryst och förverkad egendom

1. För förvaltningen av fryst och förverkad egendom ska medlemsstaterna säkerställa att kontor för förvaltning av tillgångar, och i förekommande fall kontor för återvinning av tillgångar, och andra behöriga myndigheter som utför uppgifter enligt detta direktiv snabbt kan erhålla information om fryst och förverkad egendom som ska förvaltas enligt detta direktiv. För detta ändamål ska medlemsstaterna upprätta effektiva verktyg för förvaltning av fryst eller förverkad egendom, såsom ett centralt register eller andra register över egendom som frysts och förverkats enligt detta direktiv.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att det är möjligt att erhålla information om följande:
 - a) Den egendom som är föremål för ett beslut om frysning eller förverkande och som ska förvaltas enligt artikel 20.3 fram till dess att den avyttras till följd av ett slutligt beslut om förverkande, inbegripet uppgifter som gör det möjligt att identifiera egendomen.
 - b) När så är lämpligt, det uppskattade eller faktiska värdet av egendomen vid tidpunkten för frysningen, förverkandet och avyttringen.
 - c) Egendomens ägare, inbegripet den verkliga huvudmannen, om sådan information finns tillgänglig.
 - d) Referensnummer för den nationella akten för förfarandet avseende egendomen.
3. Om medlemsstaterna upprättar ett register över fryst och förverkad egendom enligt punkt 1 ska de säkerställa att myndigheter som har åtkomst till registret kan söka i och erhålla information om namnet på den myndighet som för in informationen i registret och om den unika användaridentiteten för den tjänsteman som förde in informationen i registret.
4. Om medlemsstaterna upprättar ett register över fryst och förverkad egendom enligt punkt 1 i denna artikel ska de säkerställa att den information som avses i punkt 2 i denna artikel bevaras så länge som det är nödvändigt för att föra register och ha översikt över den frysta, förverkade eller förvaltade egendomen, och inte längre än till dagen för dess avyttring, eller för att tillhandahålla årlig statistik enligt artikel 28.
5. Om medlemsstaterna upprättar ett register över fryst och förverkad egendom enligt punkt 1 ska de säkerställa att alla personuppgifter som lagras i registren är åtkomliga och kan användas i samband med frysning, förverkande och förvaltning av hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om förverkande, i enlighet med tillämpliga regler om dataskydd.

6. Om medlemsstaterna upprättar ett register över fryst och förverkad egendom enligt punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder har vidtagits för att säkerställa säkerheten för uppgifterna i registren över fryst och förverkad egendom och ska utse den eller de behöriga myndigheter som ska ansvara för förvaltningen av registren och för att utföra den registeransvariges uppgifter enligt tillämpliga regler om dataskydd.

Artikel 28

Statistik

Medlemsstaterna ska regelbundet samla in och föra uttömmande statistik från de relevanta myndigheterna för att se över effektiviteten i deras system för förverkande. Den insamlade statistiken ska årligen sändas till kommissionen senast den 31 december det följande året och ska omfatta

- a) antalet verkställda beslut om frysning,
- b) antalet verkställda beslut om förverkande,
- c) det uppskattade värdet, vid tidpunkten för frysningen, på den egendom som frysts i syfte att senare eventuellt förverkas,
- d) det uppskattade värdet på den återvunna egendomen vid tidpunkten för förverkandet,
- e) antalet ansökningar om verkställighet av beslut om frysning i en annan medlemsstat,
- f) antalet ansökningar om verkställighet av beslut om förverkande i en annan medlemsstat,
- g) värdet eller det uppskattade värdet på den egendom som återvunnits efter verkställighet i en annan medlemsstat,
- h) värdet av förverkad egendom jämfört med dess värde vid tidpunkten för frysningen, om det är tillgängligt på central nivå,
- i) fördelningen av siffrorna och värdena enligt leden b och d per typ av förverkande, om den är tillgänglig på central nivå,
- j) antalet förtida försäljningar, om det är tillgängligt på central nivå,
- k) värdet på den egendom som är avsedd att återanvändas för sociala ändamål.

KAPITEL VII

Samarbete

Artikel 29

Samarbetsnätverk för återvinning av tillgångar och förverkande

1. Kommissionen ska inrätta ett samarbetsnätverk för återvinning av tillgångar och förverkande för att underlätta samarbetet mellan kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar och med Europol vid genomförandet av detta direktiv och för att ge råd till kommissionen och möjliggöra utbyte av bästa praxis när det gäller genomförandet av detta direktiv.
2. Kommissionen får bjuda in företrädare för Eurojust, Eppo och, när så är lämpligt, Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och av terrorismfinansiering att delta i mötena i det nätverk som avses i punkt 1.

Artikel 30

Samarbete med unionsorgan och unionsbyråer

1. Medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar ska, inom respektive behörighetsområden och i enlighet med tillämpliga rättsliga ramar, ha ett nära samarbete med Eppo i syfte att underlätta identifieringen av hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande i straffrättsliga förfaranden som rör brott som omfattas av Eppos behörighet.

2. Kontor för återvinning av tillgångar och kontor för förvaltning av tillgångar ska samarbeta med Europol och Eurojust, i enlighet med deras behörighetsområden, i syfte att underlätta identifieringen av hjälpmedel, vinning eller egendom som är eller kan bli föremål för ett beslut om frysning eller förverkande som utfärdats av en behörig myndighet i samband med straffrättsliga förfaranden för att underlätta förvaltningen av fryst och förverkad egendom.

Artikel 31

Samarbete med tredjeländer

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar samarbetar inom den internationella rättsliga ramen med sina motparter i tredjeländer i största möjliga utsträckning, och i enlighet med den tillämpliga rättsliga ramen för dataskydd, för att utföra uppgifterna enligt artikel 5.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kontor för återvinning av tillgångar samarbetar inom den internationella rättsliga ramen med sina motparter i tredjeländer i största möjliga utsträckning, och i enlighet med den tillämpliga rättsliga ramen för dataskydd, för att utföra uppgifterna enligt artikel 22.

KAPITEL VIII

Slutbestämmelser

Artikel 32

Utsedda behöriga myndigheter och kontaktpunkter

1. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om den eller de myndigheter som utsetts att utföra uppgifterna enligt artiklarna 5 och 22.
2. Medlemsstaterna ska utse högst två kontaktpunkter för att underlätta samarbetet i gränsöverskridande ärenden mellan kontor för återvinning av tillgångar och högst två kontaktpunkter för att underlätta samarbetet mellan kontor för förvaltning av tillgångar. Det ska inte vara nödvändigt för sådana kontaktpunkter att själva ha anförtrots de uppgifter som avses i artikel 5 eller 22.
3. Senast den 24 maj 2027 ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om den eller de behöriga myndigheter och, i förekommande fall, de kontaktpunkter som avses i punkt 1 respektive 2.
4. Senast den 24 maj 2027 ska kommissionen upprätta ett onlineregister med en förteckning över alla behöriga myndigheter och den utsedda kontaktpunkten för varje behörig myndighet. Kommissionen ska på sin webbplats offentliggöra och regelbundet uppdatera den förteckning över myndigheter som avses i punkt 1.

Artikel 33

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 23 november 2026 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 34

Rapportering

1. Kommissionen ska, senast den 24 november 2028, lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om genomförandet av detta direktiv.
2. Kommissionen ska, senast den 24 november 2031, lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en utvärdering av detta direktiv. Kommissionen ska ta hänsyn till den information som lämnats av medlemsstaterna och annan relevant information avseende införlivandet och genomförandet av detta direktiv. På grundval av denna utvärdering ska kommissionen besluta om lämpliga uppföljningsåtgärder, däribland, vid behov, ett lagstiftningsförslag.

*Artikel 35***Förhållandet till andra instrument**

Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av direktiv (EU) 2019/1153.

*Artikel 36***Ersättande av gemensam åtgärd 98/699/RIF, rambeslut 2001/500/RIF och 2005/212/RIF, beslut 2007/845/RIF och direktiv 2014/42/EU**

1. Gemensam åtgärd 98/699/RIF, rambeslut 2001/500/RIF och 2005/212/RIF, beslut 2007/845/RIF och direktiv 2014/42/EU ska ersättas med avseende på de medlemsstater som är bundna av det här direktivet, utan att det påverkar dessa medlemsstaters skyldigheter vad gäller tidsfristen för införlivande av dessa instrument i nationell rätt.
2. För de medlemsstater som är bundna av detta direktiv ska hänvisningar till de instrument som anges i punkt 1 anses som hänvisningar till detta direktiv.

*Artikel 37***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 38***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Strasbourg den 24 april 2024.

På Europaparlamentets vägnar

R. METSOLA

Ordförande

På rådets vägnar

M. MICHEL

Ordförande